

Er lopen bij ons in de parochie mensen rond die altijd een vriendelijk gebaar maken naar de ander en daar dan nog vrolijk bij lachen ook. Het zijn er niet zoveel, maar ze bestaan wel degelijk. Daar kunnen de anderen, degenen die dat niet altijd doen, niks aan veranderen, want dat is toch een beetje aangeboren. Meestal valt de appel niet ver van de boom. Wel probeert natuurlijk het grootste deel van de mensen om ook zo te zijn, maar dat lukt nou eenmaal niet altijd. Eén van die positivo's is vandaag op de koffie.

Theo van de Steeg is weer eens een échte Cuijkenaar, niet generaties lang, maar wel met hart en ziel.

Theo is een zoon van Grad, die zes kinderen had. 'Grad van 't Zand', zoals hij genoemd werd, is zijn hele leven lang werkzaam geweest bij de 'Boerenbond', de CHV. In Cuijk en omgeving waren nog veel boeren, die praktisch allemaal lid waren van de Brabantse NCB en dan ook hun "katholieke" veevoer betrokken bij de CHV. Er waren ook nog een paar particuliere molenaars die veevoer verkochten, o.a. Sjef van Heeswijk, schuin tegenover Homburg aan de Bontsestraat en Sjef Kessels, die op de molen 'Jan van Cuijk' zat, of Jan van Kempen op de molen in Katwijk. Verder waren er de landelijk opererende voerleveranciers, zoals Hendrix in Boxmeer, beter bekend als "Wimke de Körver". Ieder dorp had wel een 'Boerenbond' en/of een particuliere 'mulder'. Toen uw verslaggever in 1961 in Cuijk kwam waren er alleen in de toenmalige gemeente Cuijk en Sint Agatha (dus met Vianen en Katwijk erbij) nog 169 veehouders die één of meerdere stuks rundvee hadden. Het stalgemiddelde was 14 runderen, groot en klein, waarbij er vooral in Vianen veel keuters woonden met 2 of 3 koeien. De bewaarde administratie over de mond- en klauwzeerentingen uit die jaren is er op nageslagen.

De melk werd nog in "rommetuiten" opgehaald, op de platte wagen achter de trekker, of zelfs nog met paard en wagen. Dat ging dan naar de zuivelfabriek Sint Maarten aan de Grotestraat of naar de Lacto, wat nu nog Nutricia is.

Vader Grad is geboren in Oploo, waar z'n moeder al vroeg weduwe werd. Die moeder, de grootmoeder van onze Theo, trouwde voor de tweede keer

met een weduwnaar uit Cuijk, 'Petje' Peters, een weduwnaar met een boerderij op de hoek van de Cuijkse Kaneelstraat en de huidige Zandstraat. De meeste grond lag rondom de boerderij, tegen de grond van kwekerij Ebben aan.

De Hapseweg begon bij garage Creemers, de huidige Marokkaanse Moskee, waar het nu de Zandstraat heet. Van een aansluiting van de Jan van Cuijkstraat op die Hapseweg was geen sprake, want daar lag de grond van kwekerij Ebben. Die straat was er nog helemaal niet of hield ergens op bij de Veldweg.

De vader van Theo trouwde met Cato Schoenmakers uit Linden. Toen uw verslaggever dat hoorde belandde hij met Theo in een gesprek over Linden en z'n inwoners Johan Bloemen, caféhouder, winkelier en boer, en Grad Schoenmakers, op het stamhuis van zijn moeder, boer en broer van Cato. Moeder Pita Bloemen was een zus van Cato.

Beide herinnerden we ons nog 'opa' Bloemen, een stevige oude man, die altijd in de keuken bij het fornuis zat met de wandelstok tussen de knieën en z'n pruimtabak achter de kiezen. Die kon over een afstand van minstens twee meter feilloos in de kwispedoor spugen.

Die keuken lag naast café Bloemen (dat heette eigenlijk "Het Kanon") en achter de kruidenierswinkel.

Vader Grad van de Steeg en Cato bouwden het huis dat nu nog prijkt op de hoek van de Zandstraat en de Jan van Cuijkstraat. Het adres was Hapseweg. Daar is Theo in 1938 geboren, samen met 2 broers en 3 zussen. Theo was het vijfde kind. Zijn oudste broer Piet is als 8-jarige jongen verongelukt doordat hij in de leidsels bleef hangen van een op hol geslagen paard. De oudste zus Bep heeft later, getrouwd met Piet van Beckhoven, nog jarenlang in het ouderlijk huis gewoond.

Theo startte z'n bewuste leven in de oorlog, en hij herinnert zich nog goed de beschietingen in het laatste oorlogsjaar en de vlucht of evacuatie onder fluitend kanonvuur naar de boerderij van Schoenmakers in Linden. Vader Grad verbouwde op z'n land achter het huis vooral koolplanten. Hij

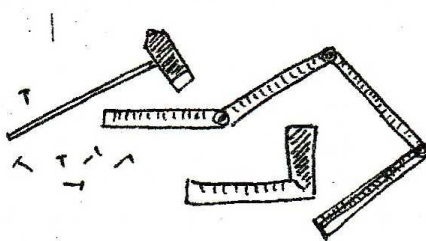
verkocht veel kleine pootplantjes aan bijna iedereen in Cuijk. Er werden altijd twee varkens gemest, één voor de eigen consumptie, geslacht door Toontje de 'slachter', Cornelissen uit Vianen, en één voor de verkoop. Ook hield zijn vader zo'n 50 kippen achter het huis. Dat huis beschikte over een handbediende pomp voor al het water, één stopcontact en achter het huis een zogenaamde beerput als riolering. Twee keer per jaar werd die put uitgeschept door een boer die de inhoud met de gierton over z'n land spreidde. Als laatste handeling moest Theo dan de put in om de wanden met een bezem zoveel mogelijk schoon te poetsen. Geen fris karwei ! Toen in 1944 de Engelsen kwamen stelden zij drie grote kanonnen op achter het huis. De familieleden noemden dat 'dikke Bertha's', maar het zullen de 9-veld of de long-tom kanonnen geweest zijn. De Duitsers hadden 'dikke Bertha's'. Toen de kanonnen vertrokken waren bleven er honderden prachtige koperen hulzen over, zo'n 80 cm lang met een doorsnede van 15-20 cm. Die werden in het 'karschop' opgestapeld en later voor een dubbeltje per stuk verkocht aan de liefhebbers. Zo'n huls doet nu wel 50-100 euro !

Theo ging als jongen vaak naar buurman Jan de Paai, Jan Gerrits. Een vrijgezelle boer, die zijn bedrijf had naast wat nu "Het Paaike" heet. De boerenwoning staat er nog. Jaren later woonde daar Moeke Toenders waar wethouder Pistorius in de kost was en woonde. Jan de Paai had al z'n grond verkocht aan de gemeente Cuijk, die daarop de eerste uitbreidingen pleegde. Jan maakte goede sier van de opbrengst en had daarbij vele vrienden.

Alle jongens uit Cuijk gingen naar de Aloysiuschool, zo ook Theo. Hij zat daar in een koortje bij zangfrater Raymondo. Het ging er al deftig aan toe, de jongens droegen zelfs een soort uniformpje, gemaakt door Jos Thijssen de kleermaker in de Grotestraat. Toen Theo's broek wat te groot bleek, zei Thijssen: 'och jong, je hebt thuis wel een paar bretels'. 'Dat denk ik niet' antwoordde Theo, 'maar ik heb wel een paar 'galgen'.'

Als de jongens van school kwamen, moesten ze eerst een tijd werken op het stuk land achter het huis, in het kippenhok of in de varkensstal. Daarna mochten ze spelen. De warme maaltijden bestonden voornamelijk uit gebakken piepers met spek of worst en zelfverbouwde groentes. Alleen op feestdagen kwam de rest van het varken op tafel. Dat vlees kwam dan uit de weckflessen of de Keulse pot. Later kwam de diepvriesmogelijkheid.

De vervolgopleiding werd door Theo gedaan op de LTS in Boxmeer. Hoofdvak: timmeren. Dagelijks met de fiets op en neer, dat was gezond. Als 'leerling timmerman' ging hij na het behalen van z'n diploma naar de meubel- en timmerfabriek Hoogland in Boxmeer. Een rijksdaalder beloning in de week. En nog steeds met de fiets op en neer. Daarna naar aannemer Jac Arts, met behoud van salaris !

Een paar jaar later ging hij samen met Tineke Vervoort en Theo (de Siem) Hermens, naar de meubelfabriek van de gebroeders Linders op de Annastraat nummer 100 in Nijmegen. Daar kon hij wat meer verdienen. Martien Vervoort is later voor zichzelf begonnen als meubelmaker met een meubelzaak in de Kaneelstraat, daar waar nu de Aldi is. Z'n werkplaats staat er nog op de binnenplaats, precies zo ingericht als hij hem vlak voor zijn dood, enige jaren geleden, verlaten had.

De reis door het leven als werkmans had voor Theo nog lang niet z'n einde gevonden. Hij ging als elektricien naar Nutricia. Kende hij dat vak ? Nee, maar dat moest hij ter plaatse maar leren. Nou, hij hoefde eigenlijk telkens alleen maar gleuven te kappen om de bedrading in weg te werken.

Als lid van de lichte '58 II moest hij vervolgens in militaire dienst opkomen in Vught, bij de genie, in de Lunetten kazerne. Deze kazerne was door de Duitsers in de oorlog gebouwd in de grondvorm van een hakenkruis. Leuk duidelijk voor Engelse luchtaanvallen ! Hij werd opgeleid tot chauffeur door de latere Cuijkse rijkschoolhouder Piet Heijnen, die eerst militair rij instructeur was. Na het behalen van zijn militair rijbewijs werd onze kersverse chauffeur aangesteld op een drie-tonner die precies drie elementen van een baileybrug kon bevatten. 18 maanden heeft die hele grap geduurd.

Theo had inmiddels een meisje leren kennen dat wel eens op bezoek kwam bij zijn burens, een oom en een tante van dat jonge ding. Deze Nelly Kempen kwam uit een gezin van elf kinderen in Vianen, de familie Kempen-van Elst.

Ze trouwden toen de diensttijd was afgelopen en konden een huisje huren in het Groenestraatje aan de Maasdijk vlak bij Hotel Bellevue van Zadelhoff en het oude Cuijkse raadhuis, aan de Maasstraat.

Ze kregen twee zonen, die ieder weer drie zonen hebben. En dan te denken dat grootmoeder van de Steeg, de vrouw van 'Petje' Peters, wel eens bang was dat de "stam" zou eindigen bij 'Grad van het Zand'.

Om wat meer te verdienen voor z'n jonge gezinnetje ging Theo als hulpchauffeur op de vrachtwagen bij Homburg. Zwaar werk: drie vrachten varkens per dag, midden in de nacht beginnen, en al die varkens met de hand op de vrachtwagen tillen. Dat gebeurde met twee man, een stok onder het varken door, ieder een oor gepakt en hupsakée ! Later werd dit vervoer uitbesteed aan beroepsvervoerders en die hadden inmiddels wel vrachtwagens met een lift, waardoor de varkens op een wat elegantere manier hun laatste gang maakten.

In 1965 is Theo begonnen bij Chicopee, waar men in Katwijk net een nieuwe fabriek aan het bouwen was. Hij heeft nog wacht gelopen op het bouwterrein.

De tijd bij Chicopee heeft hij als heel plezierig beleefd, ondanks de drie ploegendienst en vaak veel overwerk. Maar dat betaalde natuurlijk wel goed ! Veel oud collega's van hem komen in ons gesprek voorbij, evenals de 'bazen' onder leiding van de strenge maar charismatische directeur Reudink.

Op 48 jarige leeftijd kreeg Theo last van zijn hart en is hij volledig afgekeurd om te werken. Dat is zo gebeven, alhoewel hij wel herstelde.

Behalve een beetje tafeltennis bij Chicopee heeft Theo nooit aan sport gedaan. Kaarten was en is zijn favoriete tijdverdrijf. Dat doet hij nu nog veel, en daarnaast speelt hij één avond in de week biljart.

Tegenwoordig rijdt hij twee maal per dag twee uur met de schoolbus. Dat bevalt hem prima.

Vanaf het koortje van frater Raymondo is Theo altijd een zanger gebleven.

Momenteel zingt hij nog in drie koren: het Cuijkse Smartlappenkoor, het kleine maar fijne koor "Akkoordje", en natuurlijk in het gemengd koor van de Jozefparochie

“Cantorij”. Zo houd je de stem soepel !

Al jarenlang gaat Theo met de regionale Zonnebloem organisatie met patiënten op vakantie. Dan gaan zo'n 25 zieke en invalide mensen, samen met zeker 25 begeleiders een weekje op stap. Theo verzorgt dan onder andere het amusement en hij vindt dat heerlijke weken. Dat wil hij graag nog lang blijven doen.

Beide zonen wonen in de buurt en dus ook de zes kleinzonen, waarvan er twee alweer 'vaste verkering' hebben. Er valt dus voor opa altijd wel wat te klussen.

Het was deze keer weer eens een gesprek bij de koffie met heel wat verhalen over wederzijdse bekenden, vrienden en ervaringen, en dan vliegt de tijd om. Dat noem je dan geen roddelen, maar geschiedschrijving. Als het 'beestje' maar een naam heeft !

De generaties volgen elkaar snel op. Dat zie je maar weer eens bij de familie van de Steeg. Van de generatie van Theo lopen er in Cuijk gelukkig nog heel wat rond. En die mensen hebben in het 'kleine' Cuijk voor het merendeel in een sfeer van arbeidzaamheid, degelijkheid, dienstbaarheid, betrouwbaarheid, maar ook soberheid, geleefd. En dat was een goede basis voor de rust, die er vroeger in dit 'stadje aan de Maas' heerste. Natuurlijk was er toen ook altijd wel wat en werd er ook veel 'geknooid', zeker over de politiek en de voetbal. Maar het oude Cuijk was nog een heerlijk gemoedelijk oord aan de Maas. Laten we het maar bij die goede herinneringen houden.

Theo, bedankt voor die paar gezellige uurtjes ! Het ga je goed !

Deze pdf-versie is gemaakt door Peter Broekmans.